

EKSAMEN

I

JU 901 GJELDSRÅDGIVNING FOR PRIVATPERSONER

27. mai 2009 kl. 0.900 – 13.00

Oppgavesettet består av 3 sider og i alt 5 spørsmål som alle skal drøftes og besvares med utgangspunkt i eventuelle rettsregler og / eller rettsprinsipper.

Tillatte hjelpemidler: Lovsamling for kurset, andre ukommenterte lovsamlinger samt særtrykk av lover og forskrifter.

Ola og Kari Johansen (36 og 35 år gamle) levde et travelt liv. Med to små barn (2 og 4 år gamle og begge med plass i barnchage), begge i full jobb (Ola som økonomikonsulent i kommunen og Kari som avdelingsingeniør i Lillevik industricr) hadde de ikke vanskeligheter med å få tiden til å gå. I tillegg til arbeid og familie var begge aktive i ulike foreninger og frivillige organisasjoner.

For tre år siden kjøpte Ola og Kari hus. Det var en heller gammel bygning (innholdende stue, kjøkken, tre soverom, 2 bad, ganger, boder etc.) som trengte betydelig rehabilitering (beregnet til ca 1 million kroner), men med stor tomt og fin hage. Boligen kostet kr. 2.000.000, og hele kjøpesummen ble lånt. I tillegg lånte de kr. 500.000 til oppussing av deler av bygningen.

Lånet skulle være avdragsfritt de første tre årene, deretter skulle det nedbetales over 20 år. Hver måned betalte de kr. 9.500 i renter på lånet. I tillegg hadde Ola og Kari samlet studielån på kr. 400.000. Til lånekassen betalte de kr. 3.000 i renter og avdrag hver måned. Øvrige – mer eller mindre - faste utgifter pr. måned var barnchage kr. 4.000, bilutgifter kr. 1.500, forsikring kr. 1.000 og strøm /oppvarming kr. 1.500. Ytterligere hadde de noe "smågjeld" (samlet kr. 50.000) etter avbetalingskjøp. De betalte kr. 2.000 pr måned på denne gjelden. Heldigvis tjente Ola og Kari ganske bra. Den samlede nettoinntekt pr. måned var kr 43.000 (Ola kr. 21.000 og Kari kr. 22.000). Da var også medregnet ekstrabetalning for overtid og enkelte oppdrag utenfor det faste arbeidsforhold. I tillegg mottok de barnetrygd med samlet ca. kr. 2.000 pr måned.

Spørsmål 1.

Hvilket beløp disponerer familien til alminnelig livsopphold?

Kari og Ola hadde lenge hatt lyst til å ta en "skikkelig" ferie – til USA og Florida – og oppleve Miamis strender og alle serverdigheter i Orlando. I tillegg ønsket de å fortsette oppussingen av boligen. Banken innvilget lån på ytterligere kr. 300.000 (ferieturen kostet nesten kr. 100.000). Som følge av at av Ola og Kari nå skulle betale avdrag på banklånet, økte de månedlige rente / avdragsterminer til banken til kr. 20,000.

I løpet av kort tid skjedde to ulykkelige hendelser. Tillevik industrier måtte redusere bemanningen på grunn av finanskrisen og bortfall av markeder for noen av bedriftens produkter. Kari ble permittert fra sin stilling. Omtrent samtidig gikk Ola "på en smell" som medførte at han ble sykemeldt på ubestemt tid. Permitteringen og sykemeldingen medførte at nettoinntekten til familien ble redusert til kr. 37.000 (medregnet barnetrygd) pr. måned. I løpet av kort tid ble Ola og Kari hengende etter med betalingen av en del regninger, bl. annet til en av avbetalingskreditorene, som skaffet seg tvangskraftig tvangsgrunnlag. Gjennom namsmannen krevde han utleggstrekk i lønnsutbetalingen til Ola. Ola mente at det ikke var grunnlag for lønnstrekk.

Spørsmål 2.

Er det grunnlag for lønnstrekk (utleggstrekk) i lønnsutbetalingen til Ola?

Den økonomiske situasjonen til Ola og Kari ble raskt dårligere, og flere fordringer ble misligholdt. De oppsøkte derfor den kommunale gjeldsrådgiver. Hun anbefalte at Ola og Kari skulle ta opp med banken spørsmålet om reduksjon / lempning av lånet p g a manglende fraråding både ved det opprinnelige låneopptak og ved tilleggslånet på kr. 300.000.

Spørsmål 3.

Hadde banken frarådingsplikt ved det opprinnelige låneopptak og / eller tilleggslånet?

Forutsett at banken ikke hadde frarådingsplikt, og heller ikke ønsket å bidra til en frivillig gjeldsforhandlingsløsning.

Ola og Kari søkte deretter om åpning av gjeldsforhandlinger etter gjeldsordningsloven. Banken og lånekassen motsatte seg dette.

Spørsmål 4.

- a. Er det rettslig grunnlag for Ola og Kari til å søke sammen om åpning av gjeldsforhandling?
- b. Er det rettslig grunnlag for å åpne gjeldsforhandlinger for Ola og / eller Kari?

Forutsett at det ble åpnet felles gjeldsforhandling hos Ola og Kari.

Etter åpning av gjeldsforhandlinger ble boligen taksert til kr. 2.500.000.

Spørsmål 5.

Er Ola og Kari kan pliktig til å avhende boligen for å oppnå gjeldsordning?

.....